

הלבבות מעשר שני ונטע רבעי פרק יא

א. מצות עשה להתודות לפני ה', אחר שמוציאין כל המתנות שפזרע הארץ; וזה הוא הנקרא ודוי מעשר. ואין מתודין ודוי זה, אלא אחר השנה שמפרישין בה מעשר עני שנאמר "כי תכלה לעשר . . . ואמרת לפני ה' אלהיך בערתי הקדש מן-הבית" (דברים כו, יב-יג).

ב. אימתי מתודין: במנחה ביום טוב האחרון שלפסח שלרביעית ושלשביעית שנאמר "כי תכלה לעשר" (דברים כו, יב), ברגל שכל המעשרות כלים בו; ואין הפסח מגיע משנה רביעית אלא וכל פרות שלישית נתעשרו, בין פרות האילן בין פרות הארץ.

ג. אין מתודין אלא ביום, וכל היום פשר לוודוי המעשר; ובין בפני הבית בין שלא בפני הבית, חייב לבער ולהתודות. ודוי זה נאמר בכל לשון שנאמר "ואמרת לפני ה' אלהיך" (דברים כו, יג), בכל לשון שאתה אומר. וכל אחד ואחד, אומרו בפני עצמו; ואם רצו רבים להתודות כאחד, מתודין. ומצותו במקדש, שנאמר "ואמרת לפני ה' אלהיך"; ואם התודה בכל מקום, יצא.

ד. אינו מתודה אלא עד שלא ישאר אצלו אחד מן המתנות, שכן הוא אומר בודוי "בערתי הקדש מן-הבית . . ." (דברים כו, יג). וערב יום טוב האחרון, היה הבעור; ולמחר מתודין.

ה. פיצד הוא עושה: אם נשאר אצלו תרומה ותרומת מעשר, נותנה לכוהן; מעשר ראשון, נותנו ללוי; מעשר עני, נותנו לעניים. נשארו אצלו פרות מעשר שני שלודאי, או נטע רבעי, או מעות פדיתן הרי זה מבער אותן, ומשליך לים או שורף; נשאר אצלו מעשר שני שלדמאי, אינו חייב לבערו. נשאר אצלו בכורים, הרי הן מתבערין בכל מקום.

ו. במה דברים אמורים ששורף ומבער, בשנשארו אצלו פרות שאינו יכול לאכלן כלן, קדם שיפנס יום טוב. אבל אם נשאר לו תבשיל שלמעשר שני ונטע רבעי, אינו צריך לבערו שהתבשיל מבער; וכן יין ותבלין, הרי הן מבערין.

ז. פרות שלא הגיעו לעונת המעשרות בשעת הבעור אינן מעכבין אותו להתודות, ואינו חייב לבער אותן. מי שהיו פרותיו רחוקין ממנו, והגיע יום הבעור הרי זה קורא שם למתנות, ומזכר בהן לבעליהן על גב קרקע, או למי שזוכה בהן לבעליהן; ומתודה למחר: שנתנית המטלטלין על גבי קרקע, אינה אלא מתנה שיש בה חזוק; אבל אינו יכול להקנות להם המעשרות בחליפין, מפני שנראה כמכירה, והמעשרות והתרומות, נאמר בהן נתינה לא מכירה.

ח. ומנין שאינו יכול להתודות, עד שיוציא כל המתנות שנאמר "בערתי הקדש מן-הבית . . ." (דברים כו, יג): "הקדש" זה מעשר שני ונטע רבעי, הקרויין קדש; "מן-הבית" זו חלה, שהיא המתנה שלכוהנים בבית. "נתתיו ללוי" (שם), זה מעשר ראשון; "וגם נתתיו" (שם) מכלל שקדמתו מתנה אחרת, והיא תרומה גדולה ותרומת מעשר. "לגר ליתום ולאלמנה" (דברים

כו, יב; דברים כו, יג) זֶה מַעֲשֵׂר עֲנִי וְלֶקֶט שְׂכָחָה וּפָאָה, אֵף עַל פִּי שְׂאִין לֶקֶט שְׂכָחָה וּפָאָה מַעֲכִיבִין אֶת הַיּוֹדִי.

ז. וְצָרִיךְ לְהַפְרִישׁ אֶת הַמִּתְנֹת עַל הַסֵּדֶר, וְאַחֵר כִּף יִתְּנָה שְׁנֵאמָר "כָּל-מִצְוָתְךָ, אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי" (דברים כו, יג): הֵא אִם הַקָּדִים מַעֲשֵׂר שְׁנֵי לְרֹאשׁוֹן, אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְּנֹת; נִשְׂרָף טָבֵלוֹ, אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְּנֹת שְׁהָרִי לֹא הַפְרִישׁ מִתְּנֹת, וְלֹא נִתְּנָן לְבַעֲלֵיהֶן. וּבִזְמַן שֶׁהָיוּ נֹתְנִין מַעֲשֵׂר רֹאשׁוֹן לְכֹהֲנִים לֹא הָיוּ מִתְּנִידִין, שְׁנֵאמָר "וְגַם נִתְּנִיו לַלֵּוִי" (שם).

י. מִי שְׂאִין לוֹ אֲלֹא מַעֲשֵׂר שְׁנֵי בְּלֶבֶד מִתְּנִידָה, שְׁעִיקָר הַיּוֹדִי בַּמַּעֲשֵׂר הוּא; וְכֵן אִם לֹא הָיָה לוֹ אֲלֹא בְּכֹרִים בְּלֶבֶד, מִתְּנִידָה שְׁנֵאמָר "בְּעֶרְתִּי הַקֹּדֶשׁ" (דברים כו, יג), הַקֹּדֶשׁ הָרֹאשׁוֹן שֶׁהוּא הַבְּכֹרִים. אָבֵל מִי שְׂאִין לוֹ אֲלֹא תְרוּמָה בְּפָנֵי עֲצָמָה, אֵינוֹ מִתְּנִידָה שְׂאִין הַתְּרוּמָה טְעוּנָה וְדוּי, אֲלֹא בְּכָלל שְׂאֵר הַמִּתְּנֹת.

יא. "לֹא-עֲבַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ" (דברים כו, יג) שְׁלֹא הַפְרִישׁ מִמֵּין עַל שְׂאִינוֹ מִינוֹ, לֹא מִן הַתְּלוּשׁ עַל הַמַּחְבֵּר, וְלֹא מִן הַמַּחְבֵּר עַל הַתְּלוּשׁ, וְלֹא מִן הַחֲדָשׁ עַל הַיֶּשֶׁן, וְלֹא מִן הַיֶּשֶׁן עַל הַחֲדָשׁ. "וְלֹא שְׂכַחְתִּי" (שם) שְׁלֹא שְׂכַח מְלַבְּרָכוֹ, וְלִהְזָכִיר שְׁמוֹ עָלָיו.

יב. "לֹא-אֲכַלְתִּי בְּאֵנִי מִמֶּנּוּ" (דברים כו, יד) הֵא אִם אָכְלוּ בְּאֵנִינָה, אֵינוֹ מִתְּנִידָה. "וְלֹא-בְּעֶרְתִּי מִמֶּנּוּ בְּטָמֵא" (שם) הֵא אִם הַפְרִישׁוּ בְּטָמֵא, אֵינוֹ מִתְּנִידָה. "וְלֹא-נִתְּנִי מִמֶּנּוּ, לְמֵת" (שם) שְׁלֹא לָקַח מִמֶּנּוּ אֶרֶץ וְתַכְרִיכִין לְמֵת, וְלֹא נִתְּנוּ לְאוֹנָנִים אֲחֵרִים. "שְׁמַעְתִּי, בְּקוֹל ה' אֱלֹהֵי" (שם), שֶׁהֵבִיאוּ לְבֵית הַבְּחִירָה. "עֲשִׂיתִי, כָּל-אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי" (שם) שֶׁשָּׁמַח וְשָׂמַח בּוֹ, שְׁנֵאמָר "וְשָׂמַח בְּכָל-הַטּוֹב . . ." (דברים כו, יא).

יג. "הַשְׁקִיפָה מִמַּעוֹן קֹדֶשְׁךָ מִן-הַשָּׁמַיִם . . . פֶּאֶר שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתִּינוֹ, אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ" (דברים כו, טו), זֶה בְּקִשָּׁה שִׁיתֵּן טַעַם בַּפְּרוֹת.

יד. יִשְׂרָאֵל וּמִמְזִירִים, מִתְּנִידִים; אָבֵל לֹא גֵרִים וְעַבְדִּים מִשְׁחַרְרִים מִפְּנֵי שְׂאִין לָהֶם חֶלֶק בָּאֶרֶץ, וְהָרִי הוּא אוֹמֵר "פֶּאֶר שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתִּינוֹ" (דברים כו, טו). כֹּהֲנִים וְלוֹיִים מִתְּנִידִים שְׂאֵף עַל פִּי שְׁלֹא חֶלְקוֹ בָּאֶרֶץ, יֵשׁ לָהֶם עָרֵי מִגְרָשׁ.

הַלְבוּת בְּכֹרִים עִם שְׂאֵר מִתְּנֹת כְּהֵנָה שְׁבַגְבוּלִין

יֵשׁ בְּכָלֶלן תִּשְׁעַ מִצְוֹת שְׁמוֹנָה מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְאַחַת מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פֶּרֶטֶן: (א) לְהַפְרִישׁ בְּכֹרִים וְלִהְעֲלוֹתָן לַמִּקְדָּשׁ; (ב) שְׁלֹא יֵאָכֵל הַכֹּהֵן בְּכֹרִים חוּץ לִירוּשָׁלַיִם; (ג) לְקָרוֹת עֲלֵיהֶן; (ד) לְהַפְרִישׁ חֲלָה לְכֹהֵן; (ה) לְתֵת זֶרֶעַ וְלִחְיִים וְקִבָּה לְכֹהֵן; (ו) לְתֵן לוֹ רֹאשִׁית הַגֶּזֶז; (ז) לְפָדוֹת בְּכֹר הַבֵּן וְלְתֵן פְּדִיוֹנוֹ לְכֹהֵן; (ח) לְפָדוֹת פֶּטֶר חֲמוֹר וְלְתֵן פְּדִיוֹנוֹ לְכֹהֵן; (ט) לְעַרֵף פֶּטֶר חֲמוֹר, אִם לֹא רָצָה לְפָדוֹתוֹ. וּבְאֹר מִצְוֹת אֵלּוּ בַּפְּרָקִים אֵלּוּ.

הלכות בבורים פרק א

א. ארבע ועשרים מתנות כהנה נתנו לכוהנים, וכלן מפרשין בתורה; ועל כלן נכרתה ברית לאהרון. וכל כוהן שאינו מודה בהן אין לו חלק בכהנה, ואין נותנין לו מתנה מהן. וכל האוכל מתנה שיש בה קדשה מהן, מברך אשר קדשנו בקדשתו שלאהרון, וצונו לאכל כף וכף.

ב. שמונה מתנות מהם אין אוכלין אותן הכוהנים, אלא במקדש לפנים מחומת העזרה; וחמש מתנות אין אוכלין אותן, אלא בירושלים לפנים מחומת העיר; וחמש מתנות אין זוכין בהן מן התורה, אלא בארץ ישראל בלבד; וחמש מתנות זוכין בהן, בין בארץ בין בחוצה לארץ; ומתנה אחת זוכין בה מן המקדש.

ג. מה הן השמונה שאין נאכלין אלא במקדש בשר החטאת, אחד חטאת העוף ואחד חטאת הבהמה; ובשר האשם, בין תלוי בין ודאי; וזבחי שלמי צבור; ומותר העמר; ושירי מנחות ישראל; ושתי הלחם; ולחם הפנים; ולוג שמן של מצרע: אלו אין נאכלין אלא במקדש.

ד. ומה הן החמש שאין נאכלין אלא בירושלים חזה ושוק של שלמים, והמורם מן התודה, והמורם מאיל נזיר, ובכור בהמה טהורה, והבכורים: אלו אין נאכלין אלא בירושלים.

ה. ומה הן החמש שבארץ ישראל התרומה ותרומת מעשר והחלה, ושלשתן קדש; וראשית הגז ושדה אחזה, ושניהן חלין: אלו אין זוכין בהן מן התורה אלא בארץ ישראל. ואין אוכלין תרומות וחלות שלארץ ישראל, אלא בארץ ישראל.

ו. ומה הן החמש שזוכין בהן הכוהנים בכל מקום המתנות, ופדיון הבן, ופטר חמור, וגזל הגר, והחרמים; וחמשותף חלין לכל דבר.

ז. והמתנה שזוכין בה מן המקדש, היא עורות העולות; והוא הדין, לשאר עורות קדשי קדשים כלן לכוהנים.

ח. השמונה מתנות שאין נאכלין אלא במקדש כלן קדשי קדשים הן, ואין נאכלין אלא לזכרי כהנה כמו שיתבאר במקומו; ובהן נאמר "כל-זכר יאכל אתו" (במדבר יח, י).

ט. החמש שבירושלים קדשים קלים הן, ונאכלין לזכרים ולנקבות; ובהן נאמר "לך נתתם ולבניך ולבנתיך אתך, לחק-עולם" (במדבר יח, יא). ואף על פי כן אין נתנין אלא לזכרי כהנה, שהרי לאנשי משמר הן; והבכור מקריבין חלבו ודמו, ואין מקריב אלא איש.

י. וכן עורות קדשי קדשים, ושדה אחזה, והחרמים, וגזל הגר אין זוכין בהן אלא אנשי משמר, כמו שיתבאר; וכן פדיון הבן לזכרי כהנה, שכן נאמר בו "ונתתה הכסף, לאהרן ולבניו" (במדבר ג, מח). ופטר חמור, לזכרי כהנה שדין הבכורות כלן שווה, לזכרים ולא לנקבות.

יא. הנה למדת שהמתנות שנתנין לנקבות כזכרים, חמש מתנות תרומה, ותרומת מעשר, וחלה, ומתנות בהמה, וראשית הגז.

יב. ומנין אני אומר שראשית הגז נתנת לכוהנת: שהרי נאמר

"ראשית דגנך תירשך ויצהרך, וראשית גז צאנך תתן-לו" (דברים יח, ד) מה ראשית דגן נתנת לנקבות כזכרים, אף ראשית הגז נתנת לנקבות כזכרים.

יג. מנו חכמים מתנות אלו על דרך אחרת ואמרו, עשרים וארבע מתנות כהנה נתנו לאהרון; ואלו הן עשר במקדש, ארבע בירושלים, ועשר בגבולין:

יד. עשר במקדש חטאת, וחטאת העוף, אשם, ואשם תלוי, זבחי שלמי צבור, ולוג שמן שלמצרע, שתי הלחם, ולחם הפנים, שירי מנחות, ומותר העמר. ארבע בירושלים הבכורה, והבפורים, ומורם מתודה ואיל נזיר, ועורות הקדשים.

טו. עשר בגבולין תרומה, ותרומת מעשר, וחלה, וראשית הגז, והמתנות, ופדיון הבן, ופדיון פטר חמור, שדה חרמים, ושדה אחזה, וגזל הגר. ולפי חשבון זה, חשב כל המורם מקדשים קלים מתנה אחת והן חזה ושוק המורם מפל זבח שלמים, עם הלחם המורם עמם אם היה תודה, עם הזרוע המורמת מאיל נזיר, עם הלחם המורם עמה, עם חזה ושוק: הואיל ושלשתן שלמים הן, חשב המורם מהם מתנה אחת.

טז. כל המתנות שהן תלויות בקרבנות, תתבאר כל אחת ואחת מהן במקומה מהלכות הקרבנות; וכן גזל הגר יתבאר בהלכות גזלה. וכבר בארנו דין שדה אחזה ודין החרמים בהלכות ערכים, ודין תרומה ותרומת מעשר בהלכות תרומות.

יז. ובהלכות אלו, אבאר משפטי המתנות שאינן תלויות בקרבנות; והן הבפורים, והחלה, והמתנות, וראשית הגז, ופדיון הבן, ופטר חמור.

הלכות בפורים פרק ב

א. מצות עשה להביא בפורים למקדש; ואין הבפורים נוהגין אלא בפני הבית ובארץ ישראל בלבד, שנאמר "ראשית, בפורי אדמתך, תביא, בית ה' אלהיך" (שמות כג, יט; שמות לד, כו). ומביאין בפורים מדבריהם מערי סיחון ועוג ומסוריה, שהקונה בסוריה כקונה בירושלים.

ב. אבל עמון ומואב, ומצרים ובבל אף על פי שהן חביבין בתרומה ומעשרות מדבריהם, אין מביאין מהן בפורים; ואם הביא בפורים מחוצה לארץ, אינן בפורים.

ג. אין מביאין בפורים אלא משבעת המינין האמורים בשבח הארץ, והם החטים והשעורים והענבים והתאנים והרמונים והזיתים והתמרים; ואם הביא חוץ משבעת המינין, לא נתקדשו.

ד. אין מביאין לא מתמרים שבהרים, ולא מפרות שבעמקים, ולא מזיתי שמן שאינן מן המבחר; אלא מתמרים שבעמקים ומפרות שבהרים, לפי שהן מן המבחר. ואם הביא שלא מן המבחר כגון תמרים שבהרים, ותאנים סוכות ומרקבות, וענבים מאפקות ומעשנות לא נתקדשו.

ה. אין מביאין בפורים משקין חוץ מזיתים וענבים בלבד,

שֶׁנֶאֱמַר "פְּרִי הָאֲדָמָה" (דברים כו, ב; דברים כו, ג); וְאִם הֵבִיא מִשְׁקָה, אֵין מְקַבְּלִין מִמֶּנּוּ. הַקְּרוֹבִים לִירוּשָׁלַיִם, מְבִיאִין תְּאֵנִים וְעִנְבִים לַחִים; וְהִרְחוּקִין, מְבִיאִין אוֹתָן גְּרָגְרוֹת וְצִמוּקִין.

ו. אֵין מְבִיאִין בְּכוֹרִים קֹדֶם עֲצֶרֶת, שֶׁנֶאֱמַר "וַחֲגֵ הַקִּצִּיר בְּכוֹרֵי מִעֲשִׂיךָ" (שמות כג, טז). וְאִם הֵבִיא, אֵין מְקַבְּלִין מִמֶּנּוּ; אֲלֹא יִנִּיחֵם שֵׁם עַד שֶׁתְּבוֹא עֲצֶרֶת, וְיִקְרָא עָלֶיהֶן. וְכֵן אֵין מְבִיאִין בְּכוֹרִים אַחֵר חֲנֻכָּה שֶׁהַבְּכוֹרִים שֶׁבָּכְרוּ אַחֵר חֲנֻכָּה, הֵרִי הֵן חֲשׁוּבִין מִשְׁנֵה הַבָּאָה; וַיִּנִּיחַ אוֹתָן עַד אַחֵר הָעֲצֶרֶת.

ז. אֵין מְבִיאִין בְּכוֹרִים לֹא מִן הַחֲדָשׁ עַל הַיֶּשֶׁן, וְלֹא מִן הַיֶּשֶׁן עַל הַחֲדָשׁ. כִּי־צַד לֹא יָבִיא מִפְּרוֹת שֶׁחֲנֻטּוֹ קֹדֶם חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּשַׁבָּט, עַל פְּרוֹת שֶׁחֲנֻטּוֹ אַחֵר חֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ.

ח. אֶחָד הַנוּטֵעַ וְאֶחָד הָעוֹלֶה מֵאֲלֵיו, שֶׁנֶאֱמַר "בְּכוֹרֵי כָל-אֲשֶׁר בְּאֶרְצָם" (במדבר יח, יג). וּפְרוֹת שֶׁלִּשְׁתֵּפִין חִיבִים בְּבְכוֹרִים, שֶׁנֶאֱמַר "כָּל-אֲשֶׁר בְּאֶרְצָם". הַגָּדֵל בְּעֵצִיץ, אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא נָקוּב, וְהַגָּדֵל בְּסַפִּינָה אֵינוֹ מְבִיא מִמֶּנּוּ כָּל עֵיקָר, שֶׁנֶאֱמַר "בְּאֶרְצָם"; אֲבָל מְבִיא מִן הַגָּדֵל בָּגַג וּבַחֲרֻכָּה.

ט. הַנוּטֵעַ אֵילָן בְּתוֹךְ שָׂדֵהוּ, וְהַבְּרִיכוֹ לְתוֹךְ שָׂדֵה חֵבְרוֹ אוֹ לְרִשּׁוֹת הָרִבִּים, אוֹ שֶׁהָיָה נָטוּעַ בְּשָׂדֵה חֵבְרוֹ אוֹ בְּרִשּׁוֹת הָרִבִּים, וְהַבְּרִיכוֹ בְּתוֹךְ שָׂדֵהוּ, אוֹ שֶׁהָיָה עֵיקָרוֹ בְּתוֹךְ שָׂדֵהוּ וְהַבְּרִיךְ קִצְתּוֹ בְּתוֹךְ שָׂדֵהוּ, וְדֶרֶךְ הָרִבִּים אוֹ דֶרֶךְ הַיַּחֲדִיד מִפְּסָקַת בְּאֻמָּצֵעַ בֵּין הָעֵיקָר וְהַצֵּד הַמְּבָרֵךְ אֵינוֹ מְבִיא בְּכוֹרִים לֹא מִמָּה שֶׁהוֹצִיא בְּרִשּׁוֹת זֶה, וְלֹא מִן הַצֵּד שֶׁבְּרִשּׁוֹת הָאַחֶרֶת: שֶׁנֶאֱמַר "בְּכוֹרֵי אֲדָמָתְךָ" (שמות כג, יט; שמות לד, כו), עַד שֶׁיִּהְיוּ כָּל הַגְּדוּלִין מֵאֲדָמָתְךָ.

י. נָתַן לוֹ חֵבְרוֹ רִשּׁוֹת לְהַבְּרִיךְ בְּתוֹךְ שָׂלוֹ, אֲפִלּוּ לְשַׁעַה הִרִי זֶה מְבִיא. וְאִם הָיָה הָאֵילָן סָמוּךְ לְמִצֵּר חֵבְרוֹ, אוֹ נוֹטָה לְשָׂדֵה חֵבְרוֹ אֵף עַל פִּי שֶׁחֵיב לְהִרְחוּק, הִרִי זֶה מְבִיא מִמֶּנּוּ וְקוֹרָא: שַׁעַל מִנֵּת כֵּן, הַנִּחִיל יִהְיוּשׁוּעַ אֶת הָאֶרֶץ.

יא. הָאֲרִיסִין, וְהַחוֹכְרִין, וּבַעֲלֵי זִרְעֵי שְׁאוּנָסִין אֶת הַבְּעָלִים וְלוֹקְחִין אֲרֻצוֹתָם מֵהֵן בְּפָחוֹת, וְהַגְּזֻלָּנִין אֵינָן מְבִיאִין בְּכוֹרִים, וְאֲפִלּוּ נִתְיָאֲשׁוּ הַבְּעָלִים: שֶׁנֶאֱמַר "בְּכוֹרֵי אֲדָמָתְךָ" (שמות כג, יט; שמות לד, כו).

יב. הַקּוֹנֶה אֵילָן אֶחָד בְּתוֹךְ שָׂדֵה חֵבְרוֹ אֵינוֹ מְבִיא, לְפִי שֶׁאֵין לוֹ קֶרֶקַע. וְהַקּוֹנֶה שְׁלוֹשׁ אֵילָנוֹת, יֵשׁ לוֹ קֶרֶקַע; וְאֵף עַל פִּי שֶׁאֵין לוֹ אֲלֹא הָאֵילָנוֹת בִּלְבָד, הִרִי הוּא כְּמִי שֶׁקֹּנֶה קֶרֶקַע. קֹנֶה אֵילָן אֶחָד וְקֶרֶקַעוֹ, הִרִי זֶה מְבִיא.

יג. הַלוֹקֵחַ פְּרוֹת תְּלוּשִׁין, וְלִקַּח הַקֶּרֶקַע הִרִי זֶה מְבִיא בְּכוֹרִים, שֶׁהִרִי יֵשׁ לוֹ קֶרֶקַע וּפְרוֹתֶיהָ. מִכֹּר לוֹ פְּרוֹת חוּץ מִן הַקֶּרֶקַע, אֲפִלּוּ מִחֲבָרִים מוֹכֵר אֵינוֹ מְבִיא, שֶׁהִרִי אֵין לוֹ פְּרוֹת; וְלוֹקֵחַ אֵינוֹ מְבִיא, שֶׁהִרִי אֵין לוֹ קֶרֶקַע. חֲזֹר הַמוֹכֵר וְלִקַּח הַפְּרוֹת מִן הַלוֹקֵחַ הִרִי זֶה מְבִיא, שֶׁהִרִי יֵשׁ לוֹ קֶרֶקַע וּפְרוֹתֶיהָ.

יד. הַמוֹכֵר שָׂדֵהוּ לַגּוֹי, וְחֲזֹר וְלִקַּחָהּ מִמֶּנּוּ הִרִי זֶה מְבִיא מִמֶּנּוּ בְּכוֹרִים מִן הַתּוֹרָה: שֶׁאֵינָה נִפְקַעַת מִן הַמִּצְוֹת בְּקִנְיֵן הַגּוֹי, כְּמוֹ שֶׁבְּאֶרְנוֹ. אֲשֶׁרָה שֶׁבִטְלָה אֵין מְבִיאִין מִמֶּנּוּ בְּכוֹרִים, שֶׁהַבְּכוֹרִים כְּקֹדֶשִׁי מִקְדָּשׁ הֵן.

טו. הַבְּכוֹרִים אֵין לָהֶם שְׁעוֹר מִן הַתּוֹרָה, אֲבָל מִדְּבָרֵיהֶם צָרִיךְ

לְהַפְרִישׁ אֶחָד מִשְׁשִׁים; וְהִרוּצָה לַעֲשׂוֹת כָּל שְׂדֵהוּ בְּכוֹרִים,
עוֹשֶׂה. הַפְרִישׁ בְּכוֹרֵיו, וְחֹזֵר וְהוֹסִיף עָלֵיהֶן, אוֹ עֹטֵרֵן הָרִי
הַתּוֹסֶפֶת בְּבְכוֹרִים.

טו. בְּמָה דְּבָרִים אָמוּרִים, בְּשֶׁהֵבִיא מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל; אֲבָל אִם
הֵבִיא מֵעֵבֶר הַיַּרְדֵּן, אוֹ מִסּוּרֶיהָ אֵין תּוֹסֶפֶת הַבְּכוֹרִים בְּבְכוֹרִים.
וְאִף עַל פִּי שְׂאִינָה בְּבְכוֹרִים, אִינָה נֶאֱכָלֶת אֲלֹא בְטֹהֶרֶה. וְאֵין
מְעֹטְרִין אֶת הַבְּכוֹרִים בְּכָל מָקוֹם, אֲלֹא מִשְׁבַּעַת הַמִּינִים.

יז. כִּיצַד מִפְּרִישֵׁין הַבְּכוֹרִים: יוֹרֵד אָדָם לְתוֹךְ שְׂדֵהוּ וְרוֹאֶה
תְּאֵנָה שְׂבֻכָּה, אֲשֶׁכּוֹל שְׂבֻכָּר, רִמּוֹן שְׂבֻכָּר קוֹשֶׁרֶן בְּגָמִי, וְאוֹמֵר
הָרִי אֵלַי בְּכוֹרִים; וְהֵן נַעֲשִׂים בְּכוֹרִים בְּמַחְבֵּר, מִשְׁקָרָא לָהֶם
שֵׁם, וְאִף עַל פִּי שְׂעֵדִין לֹא בְשָׁלוֹ כָּל צֶרֶכָן. וּמִשְׁיַגְמְרוּ וַיִּתְּלֵשׁ
אוֹתָן מִן הַקֶּרֶקֶע, אֵינוֹ צָרִיד לְחֹזֵר וְלִקְרוֹת לָהֶם שֵׁם.

יח. לֹא הַפְרִישֵׁן בְּמַחְבֵּר, וְלֹא קָרָא לָהֶם שֵׁם, וַתְּלֵשׁ אֶת הַפְּרוֹת
הָרִי זֶה מִפְּרִישׁ אַחֵר שְׁנִתְּלָשׁוּ. וְאִם נִטְמְאוּ הַפְּרוֹת כֶּלֶן, אֵינוֹ
מִפְּרִישׁ בְּכוֹרִים בְּטֻמְאָה; אֲלֹא מִפְּרִישׁ מִן הַטְּהוֹר עַל הַטְּמֵא,
לְכַתְּחֻלָּה. וְאִם אֵין לוֹ פְּרוֹת אַחֲרוֹת לְהַפְרִישׁ מֵהֶן יֵרָאֶה לִּי
שְׂאִינֹו מִפְּרִישׁ בְּטֻמְאָה, שְׂאִין מִפְּרִישֵׁין לְאַבֵּד. וְכֵן יֵרָאֶה לִּי
שֶׁהַבְּכוֹרִים שְׁנִטְמְאוּ אֵינוֹ מְסִיק בָּהֶן הַתְּנוּרָה כְּתֻרֻמָּה טְמֵאָה,
מִפְּנֵי שֶׁהֵן כְּקֹדְשֵׁי מִקְדָּשׁ.

יט. הַמִּפְרִישׁ בְּכוֹרֵיו, וְנִמְקוּ אוֹ נִבְזְזוּ אוֹ אֲבָדוּ אוֹ שְׁנִגְנְבוּ אוֹ
שְׁנִטְמְאוּ חַיֵּב לְהַפְרִישׁ אַחֲרֵים תַּחְתִּיָּהֶם: שְׁנֹאמֵר "תְּבִיא, בֵּית
ה' אֱלֹהֶיךָ" (שְׁמוֹת כג, יט; שְׁמוֹת לד, כו) מִלֵּמַד שֶׁהוּא חַיֵּב בְּאַחֲרֵיוֹתָן,
עַד שִׁיבִיָּאֵם לְהַר הַבַּיִת.

כ. הַמִּפְרִישׁ בְּכוֹרֵיו לְהַעֲלוֹתָן בְּיָדוֹ לִירוּשָׁלַיִם, לֹא יִשְׁלַחֵם בְּיַד
שְׁלִיחַ; וְאִם לִקְטֹן מִכַּתְּחֻלָּה עַל מִנַּת לְשַׁלַּחֵם בְּיַד שְׁלִיחַ, הָרִי
זֶה מִתֵּר לְשַׁלַּחֵם.